

DOGRUDAN YABANCI YATIRIM NEDİR? - TANIM, AVANTAJLAR VE DEZAVANTAJLAR

Posted on 22 Mayıs 2020 by Sezgin

Category: [Yönetim ve Organizasyon](#)

Doğrudan yabancı yatırım uluslararası ekonomide tartışmalı bir konudur. Bu makalede, bazı avantajları ve dezavantajları da dahil olmak üzere bunu öğreneceksiniz.

Doğrudan Yabancı Yatırımın Tanımı

Doğrudan yabancı yatırım (DYY), yabancı yatırımcının satın aldığı **şirket** üzerinde kontrol sahibi olduğu başka bir ülkeden yatırımcı tarafından yapılan bir işletmeye yapılan yatırımdır. **Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD)** işletme % 10 veya daha fazlasına sahip olan olarak tanımlar. Doğrudan yabancı yatırım yapan **işletmelere** genellikle **çok uluslu şirketler (ÇUŞ)** denir. Bir ÇUŞ, **yeşil alan yatırımı** olarak adlandırılan yeni bir yabancı girişim oluşturarak veya satın **alma** veya **kahverengi alan yatırımı** adı verilen yabancı bir firmanın **satın alınmasıyla doğrudan yatırım yapabilir**.

DYY'nin Avantajları

Doğrudan yabancı yatırım bağlamında avantaj ve dezavantajlar genellikle bir perspektif meselesidir. Bir DYY, MNE için bazı büyük avantajlar sağlayabilir, ancak yatırımın yapıldığı yabancı ülke için değil. Öte yandan, bazen yatırımın nasıl yapıldığına bağlı olarak anlaşma yabancı ülke için daha iyi sonuç verebilir. İdeal olarak, hem ÇUŞ hem de genellikle gelişmekte olan bir ülke olan yabancı ülke için sayısız avantajlar olmalıdır. Avantajları ve dezavantajları, çok uluslu işletmelerin (ÇUŞ) avantajlarından başlayarak her iki açıdan da inceleyeceğiz.

- **Piyasalara erişim** : DYY, yabancı bir pazara girmeniz için etkili bir yol olabilir. Bazı ülkeler yabancı şirketlerin iç pazarlarına erişimini son derece sınırlayabilir. Pazarda bir iş edinmek ya da bir iş kurmak, erişim sağlamanız için bir araçtır.
- **Kaynaklara erişim** : DYY ayrıca değerli metaller ve fosil yakıtlar gibi önemli doğal kaynakları elde etmenin etkili bir yoludur. Örneğin petrol şirketleri, petrol sahalarını geliştirmek için genellikle muazzam DYY'ler yapıyor.
- **Üretim maliyetini azaltır** : DYY, işgücü piyasası daha ucuzsa ve yönetmelikler hedef dış pazarda daha az kısıtlayıcı ise üretim maliyetinizi azaltmanın bir yoludur. Örneğin, ayakkabı ve giyim endüstrilerinin, operasyonları gelişmekte olan ülkelere taşıyarak üretim maliyetlerini önemli ölçüde azaltabildiği iyi bilinen bir gerçektir.

DYY, yabancı ülkeler için de bazı avantajlar sunmaktadır. Yeni başlayanlar için DYY, bir dış sermaye kaynağı ve artan gelir sunar. Ekonomik kalkınmaya yol açabilecek gelişmekte olan bir ülke için muazzam bir dış sermaye kaynağı olabilir.

Örneğin, küçük bir gelişmekte olan ülkede büyük bir fabrika inşa edilirse, ülke tipik olarak onu inşa etmek için en azından bazı yerel işçilik, ekipman ve malzemeler kullanmalıdır. Bu, yeni işlerin ve yabancı paranın ekonomiye pompalanmasıyla sonuçlanacaktır. Fabrika kurulduktan sonra, fabrika yerel çalışanları işe almak zorunda kalacak ve muhtemelen en azından bazı yerel malzeme ve hizmetleri kullanacaktır. Bu, daha fazla iş ve hatta bazı yeni işletmeler yaratacaktır. Bu yeni işler, yerli halkın harcayacağı daha fazla paraya sahip olduğu ve böylece daha fazla iş yaratacağı anlamına geliyor.

Ayrıca, fabrikanın ürün ve faaliyetlerinden vergi geliri, fabrika çalışanlarının gelir ve alımlarına uygulanan vergiler ve fabrika tarafından yaratılan ilave ekonomik faaliyet nedeniyle artık gelir ve alımlara ilişkin vergiler üretilmektedir. Gelişmekte olan hükümetler, bu sermaye infüzyonunu ve gelirini ekonomik büyümeden elde ederek, yollar, iletişim sistemleri, eğitim kurumları gibi fiziksel ve ekonomik altyapısını oluşturmak ve iyileştirmek için kullanabilir ve yeni yerli endüstrilerin yaratılmasını destekleyebilir.

Diğer bir avantaj, yeni endüstrilerin gelişmesidir. Bir ÇUŞ'un tüm yabancı varlıklara sahip olması gerekmediğini unutmayın. Bazen yerel bir firma, gelişmekte olan ülkede yeni bir sanayinin gelişmesine yardımcı olmak için yabancı bir yatırımcı ile stratejik bir ittifak geliştirebilir. Gelişmekte olan ülke yeni bir endüstri ve pazar kurmaya başlarken, ÇUŞ yerel firma ile olan ortaklığıyla yeni bir pazara erişmektedir.

Son olarak, öğrenme yabancı ülkeler için dolaylı bir avantajdır. DYY ulusal ve yerel hükümetleri, yerel işletmeleri ve vatandaşları, yerel işletmeleri ve endüstrileri geliştirmelerine yardımcı olacak yeni iş uygulamalarına, yönetim tekniklerine, ekonomik kavramlara ve teknolojiye maruz bırakır.

ÇUŞ'lerin dezavantajları

Tabii ki, doğrudan yabancı yatırım için bazı dezavantajlar da olabilir. Çok uluslu işletmeler (MNE'ler) için dezavantajlarla başlayacağız.

- **İstikrarsız ekonomik koşullar** : DYY'nin çoğu gelişmekte olan ülkelerde gerçekleşir, bu

nedenle adı sadece ekonomik sistemlerini geliştirmektedir. Gelişen dünyadaki piyasa koşulları oldukça istikrarsız ve öngörülemez olabilir.

- **Kararsız siyasi ve yasal sistemler** : Daha da büyük bir sorun, kararsız veya az gelişmiş siyasi ve yasal sistemler olabilir. Bir şirketin bozuk veya istikrarsız bir politik sistemle uğraşması gerekebilir. Ayrıca, yasal sistem az gelişmiş olabilir. Örneğin sözleşmeler ve mülkiyet hakları kolayca uygulanamayabilir.

DYY'ye dahil olan yabancı ülkeler için dezavantajlar da olabilir.

- **Aşağıya doğru yarış** : Bazıları, gelişmekte olan ülkelerin kâr potansiyelini en üst düzeye çıkarmak için ucuz işgücü ve var olmayan ya da yetersiz düzenleme arayan yabancı yatırımcıları cezbetmek için işgücü ve yönetmeliklerde aşağıya doğru bir yarışa zorlandığını iddia etti. Böyle bir yarış, yabancı ülkede ciddi çevresel hasara, doğal kaynakların soyulmasına ve gelişmiş dünyada kabul edilemez taciz edici iş uygulamalarına yol açabilir.
- **Yerel kalkınmayı hızlandırmak** : Yabancı yatırımlar yerel rekabeti de etkileyerek uzun vadeli ekonomik kalkınmada sorunlara yol açabilir.
- **Gereksiz siyasi etki** : ÇUŞ'ler, ülkeye getirdiği sermaye nedeniyle teorik olarak gelişmekte olan bir ülkede büyük miktarda güç uygulayabilir. Bu etki, vatandaşlarının yararına olmayabilecek anlaşmalar için yolsuzluk içeren bir hükümet mevcutsa birleştirilebilir.

Makale Özeti

Hadi gözden geçirelim. Doğrudan yabancı yatırım (DYY), bir işletme, kontrol ettiği yabancı bir işi olarak veya yabancı bir ülkede bir iş kurarak yabancı bir ülkeye yatırım yaptığında ortaya çıkar.

Avantajlar ve dezavantajlar genellikle yatırım yapan şirket veya yabancı ülke olmanıza bağlıdır.

Yabancı bir pazara yatırım yapan şirketin avantajları arasında pazara erişim, kaynaklara erişim ve üretim maliyetinde azalma sayılabilir. Şirketin dezavantajları arasında istikrarsız ve öngörülemeyen bir dış ekonomi, istikrarsız siyasi sistemler ve az gelişmiş yasal sistemler bulunmaktadır.

Yabancı ülke için avantajlar arasında yabancı sermayenin infüzyonu, gelir artışları, yeni endüstrilerin gelişimi ve yabancı yatırımcılardan öğrenme yeteneği bulunmaktadır. Yabancı ülke için dezavantajlar, kötü iş muamelesi ve çevresel tahribatla sonuçlanan bir yarışa yakalanmak, yabancı yatırımın yerel kalkınmayı kalabalıklaştırma riski ve yabancı yatırımcıların gereksiz siyasi etkisi

